

ปากเกร็ด...เป็นพื้นที่ดั้งเดิมที่ผสมผสานวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยและรามัญได้อย่างผสมกลมกลืน ถึงแม้ว่าความเจริญของเมืองจะทำให้พื้นที่ปากเกร็ดในหลายส่วนเปลี่ยนไป แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมอันเหนียวแน่นนี้ได้ และจากจุดเด่นอันนี้ทำให้ผู้คนต้องการที่จะสัมผัสวัฒนธรรมดังกล่าว

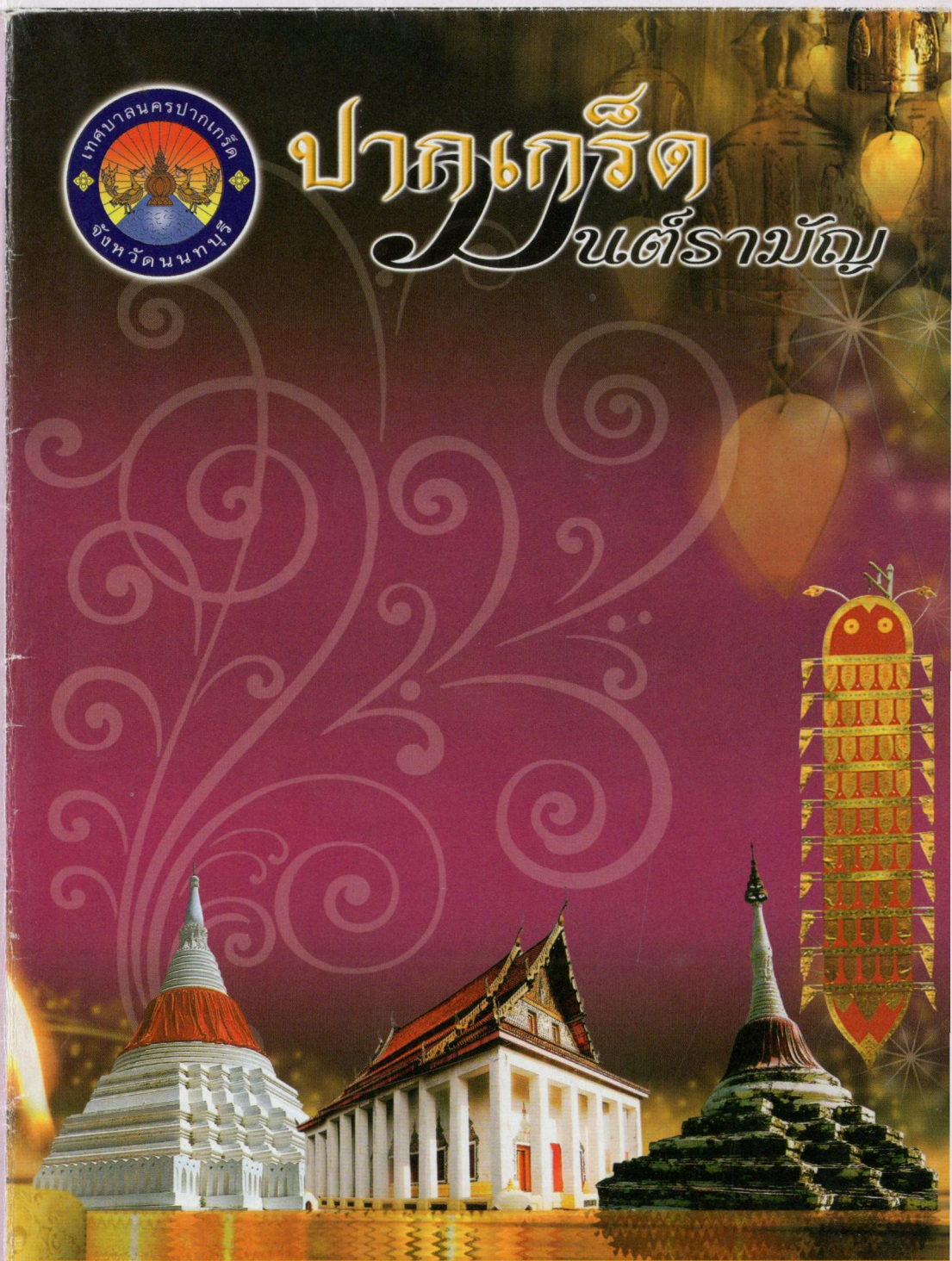
เทศบาลนครปากเกร็ดได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้วางนโยบายเพื่อคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาวมุสลิม ด้วยการพัฒนาพื้นที่ต่อเนื่องรวมตลอดทั้งวางแผนนโยบายที่มุ่งให้คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์นี้ ปัจจุบันทุกคนรู้จักปากเกร็ด รู้จักเกาะเกร็ดและต้องหาทางมาสัมผัสสักครั้งหนึ่ง หลายหน่วยงานเข้ามาร่วมกันส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีชาวมุสลิมไม่ให้เลือนหาย สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงน้ำใจอันดีงามของคนไทยที่สามารถผสมผสานวัฒนธรรมประเพณีของทุกชนชาติในประเทศของเรา

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะได้นำท่านให้รู้จักจังหวัดนนทบุรี ปากเกร็ดและเกาะเกร็ด เป็นเพียงเอกสารหนึ่งที่รวบรวมมาจากผู้ที่ทำสื่อที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมนต์ขลังนี้ในนามของชาวปากเกร็ดและหน่วยงานในพื้นที่ จึงรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจไว้เป็นคู่มือประชาสัมพันธ์และแนะนำท่านผู้สนใจในมนต์รามัญปากเกร็ด เพื่อเชิญชวนท่านสัมผัส...สักครั้ง

เทศบาลนครปากเกร็ด

ปากเกร็ด นัครามัญ

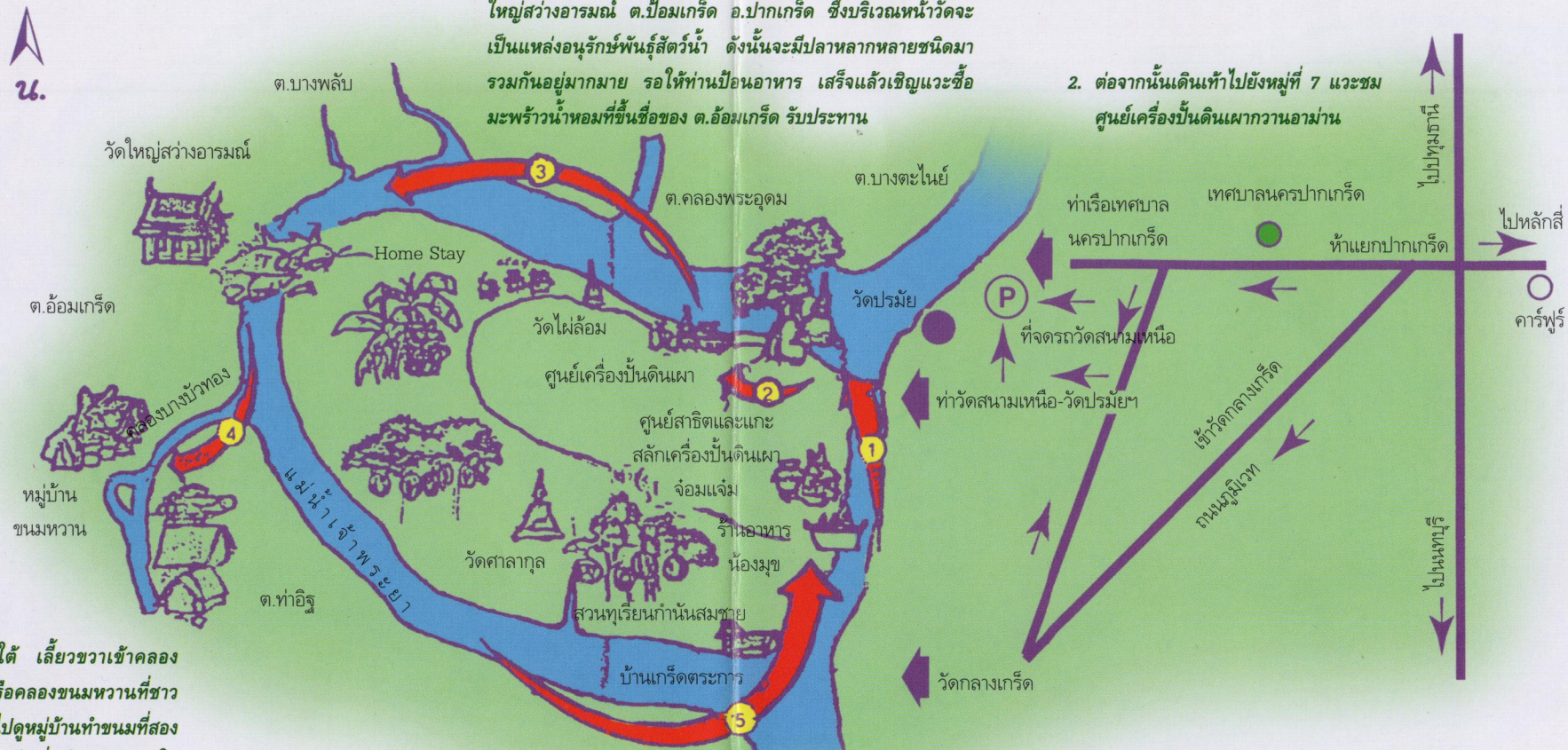

รวบรวมโดย เทศบาลนครปากเกร็ด โทร.0-2960-9704-14

ล่องเรือเที่ยวเกาะเกร็ด

3. สองเรือที่ท่าหน้า หมู่ที่ 7 (ท่าวัดปรมาัย) ล่องไปทางท้ายเกาะไผ่วัดใหญ่สว่างอารมณ์ ต.ป้อมเกร็ด อ.ปากเกร็ด ซึ่งบริเวณหน้าวัดจะเป็นแหล่งอนุรักษพันธุ์สัตว์น้ำ ดังนั้นจะมีปลาหลากหลายชนิดมารวมกันอยู่มากมาย รอให้ท่านป้อนอาหาร เสร็จแล้วเชิญแวะซื้อมะพร้าว น้ำหอมที่ขึ้นชื่อของ ต.อ้อมเกร็ด รับประทาน

2. ต่อจากนั้นเดินเท้าไปยังหมู่ที่ 7 และชม
ศูนย์เครื่องปั้นดินเผาหวานอำม่าน

4. ล่องเรือไปทางใต้ เลี้ยวขวาเข้าคลอง
บางบัวทอง หรือคลองขนมหวานที่ชาว
บ้านเรียกกัน ไปดูหมู่บ้านทำขนมที่ตอง
ผ้งคลอง ที่ทำกันเป็นล่ำเป็นสันส่งขายใน
หลายจังหวัด มีทั้งทองหยอด เม็ดขนุน
ขนมหม้อแกง ลูกชุบ และลูกตาลเชื่อม ฯลฯ
มีชื่อเสียงมาก

5. ย้อนกลับออกมาตรงปากคลองมีปล่องเตาอิฐที่ผลิตอิฐ บ.บ.ท. อิฐ
ทนไฟแห่งแรกของเมืองไทย เลี้ยวขวาข้ามฟากผ่านวัดศาลากุล
ผ่านสวนทุเรียนของกำนันสมชาย ทัดซัง ไปเรื่อยๆ จนถึงทาง
แยกที่มีแม่น้ำสองสายบรรจบกัน เลี้ยวซ้ายผ่านบ้านเกร็ด
ตระการซึ่งเป็นสถานที่ฝึกอาชีพของกรมประชาสัมพันธ์ วัง
ตรงขึ้นท่าหมู่ที่ 1 ชมการสาธิตการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผาที่
ศูนย์สาธิต ร้านจ่อมแจ่ม ในบริเวณศูนย์แสดงนี้จะจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาด้วย ก็เหมาะที่จะจับจ่ายซื้อติดไม้
ติดมือไปเป็นที่ระลึกก็ได้ไม่น้อยไปกว่าที่อื่นๆ

1. เริ่มลงเรือที่วัดสนามเหนือวิ่งไปทางเหนือขึ้นท่าวัดปรายยึกาวาส ทำบุญให้พระอาราม วัดที่นี้เป็นโบราณสถาน สร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย มีเจดีย์เอียง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์พิเศษของวัดนี้ มีสวนพุ่มพุ่มชมนิวสองฝั่งปากแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในสวนนี้มีต้นสามกษัตริย์ เพราะมีต้นโพธิ์ ต้นไทร และต้นหว้าขึ้นอยู่ร่วมกัน ร้อยรัดพันเกลียวตนเป็นต้นหนึ่งต้นเดียวกันอย่างไม่น่าเชื่อ

วัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร

เดิมชื่อ **วัดปากอ่าว** คนมอญเรียกว่า **เพี้ยมะ**

เกียะเต็ง เป็นวัดโบราณที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา แต่ถูกทิ้งเป็นวัดร้างหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดผ้าพระกฐินที่วัดแห่งนี้ พระองค์ทรงเห็นวัดอยู่ในสภาพทรุดโทรม จึงโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะและสร้างศาสนสถานขึ้นเพื่อถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระยาสุริยราชสันตนาถ ประยูร แล้วพระราชทานนามวัดว่าปรมัยยิกาวาส (ปัจจุบันเขียนปรมัยยิกาวาส) แปลว่า **วัดของยาย**

สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด ได้แก่

❖ **อุโบสถ** ด้านอุโบสถมีเสาศิลา จารึกประวัติการบูรณะวัดเป็นภาษาไทยเสาหนึ่ง และเป็นภาษามอญอีกเสาหนึ่ง บานประตูทำด้วยเหล็กขึ้นดีจากยุโรป มีลวดลายสวยงาม หน้าบันอุโบสถประดับตราพระเกี้ยวซึ่งเป็นตราในรัชกาลที่ 5 ภายในตกแต่งด้วยลายปูนปั้นแบบศิลปะตะวันตกอย่างงดงาม มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องชุดองค์ 13 และพุทธประวัติ โดยเฉพาะพระพุทธกิจหลังการตรัสรู้ ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นภาพฝีมือพระหัตถ์ของหม่อมเจ้าประวิช ชุมสาย พระโอรสในพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนราชสีหวิกรม

❖ **วิหารพระพุทธไสยาสน์** ภายในวิหารมีพระพุทธไสยาสน์ขนาดยาว 9.5 ม. สร้างโดยพระสุทธาจารย์ เจ้าอาวาสรูปแรก ส่วนด้านหลังประดิษฐานพระพุทธรูปนันทมุนินทร์ ปางสมาธิ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัด ด้านหน้าวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อนสีขาวแบบรามัญปางมารวิชัย

นอกจากนี้ที่ระเบียงโดยรอบยังมีพระพุทธรูปปางสมาธิจำนวน 46 องค์

❖ **พระมหารามัญเจดีย์** ตั้งอยู่ด้านหลังอุโบสถพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2421 เป็นเจดีย์แบบรามัญซึ่งจำลองแบบมาจากเจดีย์มูเตา เมืองหงสาวดีประเทศพม่า ภายในเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุซึ่งอัญเชิญมาจากประเทศอินเดีย จะมีงานสมโภชในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 เป็นประจำทุกปี

❖ **เจดีย์มูเตา** เมื่อข้ามเรือจากท่าน้ำวัดสนามเหนือไปยังวัดปรมัยฯ จะมองเห็นเจดีย์ทรงรามัญสูงประมาณ 3 ม. ตั้งอยู่ริมหน้าด้านขวา องค์เจดีย์ทรงแปดเหลี่ยมเล็กน้อย สันนิษฐานว่าสร้างโดยชาวมอญที่อพยพมากลุ่มแรกในสมัยธนบุรี

❖ **ศาลารับเสด็จ** หลังจากการสร้างวัดแล้วเสร็จ ได้มีการสร้างศาลาหน้าอุโบสถขึ้นเพื่อเป็นที่รับเสด็จ รูปแบบของศาลาเป็นสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล ชุ่มประตู่จะมีลักษณะโค้ง (arch) แบบตะวันตก เรียงรายต่อเนื่องกันไปโดยรอบอาคาร

❖ **พิพิธภัณฑ์** อาคารพิพิธภัณฑ์เดิมเป็นกุฏิของเจ้าอาวาสรูปเก่า คือ เจ้าพระคุณไตรสรณธัช (แสน) ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ทางวัดได้เปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ ขึ้นบนจัดแสดงพระไตรปิฎกภาษามอญซึ่งมีเพียงชุดเดียวในเมืองไทย โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงสร้างถวาย และเครื่องสังเค็ดที่ได้รับพระราชทานเนื่องในงานพระราชพิธีต่างๆ รวมทั้งที่มีผู้ถวายเป็นพุทธบูชา เช่น ตาลปัตรธรรมาสน์มอญ ตู้พระไตรปิฎก ฯลฯ ส่วนชั้นล่างจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาหม้อญโบราณที่หาชมได้ยาก ส่วนใหญ่เป็นโอ่งน้ำและหม้อน้ำหลายขนาด

พิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา (กวนอาบ้าน)

❖ **วันจันทร์-ศุกร์ 08.00-16.00 น.**

วันเสาร์-อาทิตย์ 08.00-18.00 น.

อยู่ห่างจากวัดปรมัยฯ ประมาณ 100 ม. กวนอาบ้านหมายถึงหมู่บ้านช่างปั้น พิพิธภัณฑ์แห่งนี้สร้างขึ้นโดยคิดริเริ่มของคุณพิศาล บุญผูก ภายในจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กที่รวบรวมเครื่องปั้นดินเผาหม้อญแบบโบราณไว้มากที่สุด มีทั้งหม้อน้ำรุ่นเก่าที่เก็บรักษาไว้ และหม้อน้ำที่ขอให้ช่างที่มีฝีมือมาช่วยกันปั้น ตามกรรมวิธีแบบโบราณทั้งขั้นตอนการเผา เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานรูปแบบและลวดลายของเครื่องปั้นดินเผาหม้อญโบราณไว้ มีอุปกรณ์ที่ใช้ทำและหม้อน้ำหลายรูปทรง เช่น หม้อน้ำทรงกระบอก หม้อน้ำทรงมะยม หม้อน้ำลายวิจิตรที่ได้ชื่อว่างดงามด้วยลวดลายปั้นแต่ง มีทั้งแบบการแกะสลัก การฉลุ การขีดเขียนเส้น และการนำดินไปกดลงในแม่พิมพ์ ทำให้ชื่อเสียงของเครื่องปั้นดินเผาหม้อญเกาะเกิร์ตเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

วัดไพล้อ

เป็นวัดเก่าแก่ คนมอญเรียกว่า

เพี้ยะไต้ ด้านหน้าอุโบสถมีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง องค์ระฆังทำเป็นรูปบาตรคว่ำมียอดแหลม หน้าบันอุโบสถจำหลักไม้เป็นลายดอกไม้อย่างงดงาม รอบๆ วัดจะมีชาวบ้านนำขนม อาหาร ของที่ระลึก และเครื่องปั้นดินเผาวางขายตามริมทางเดินสามารถซื้อเป็นของฝากได้

วัดเสาธงทอง

อยู่ใกล้กับวัดไพล้อม สร้างโดยชาวมอญใน

สมัยธนบุรี เดิมชื่อวัดสวนหมาก คนมอญเรียกว่า **เพี้ยะอาลัด** ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 เจ้าจอมมารดาอัมพา กรมหมื่นภูบาลบริรักษ์ และกรมขุนวรจักรธรานุภาพ ทรงร่วมกันปฏิสังขรณ์ให้ถาวรยิ่งขึ้นแล้วเปลี่ยนชื่อวัดใหม่ว่าวัดเสาธงทอง

ภายในวัดมีเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองอยู่ใกล้อุโบสถ เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ที่ได้ชื่อว่าสูงที่สุดในอ.ปากเกร็ด สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา มีเจดีย์บริวารอีก 12 องค์ เรียกว่า พระธาตุคงเจดีย์ ด้านข้างอุโบสถยังมีเจดีย์อีกสององค์ องค์หนึ่งเป็นเจดีย์ทรงระฆัง อีกองค์มีรูปทรงคล้ายผลมะเฟือง ดูแปลกตา สิ่งควรชมภายในวัดอีกอย่างหนึ่ง คือ ดิถีขุนเทพภักดี ที่ขุนเทพภักดี คหบดีชาวมอญบริจาคเงินสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2451 เพื่อเป็นอาคารเรียนชั้นมัธยม

ประวัติเกาะเกร็ด

เกาะเกร็ดเป็นเกาะขนาดใหญ่กลางลำน้ำเจ้าพระยา มีฐานะเป็นตำบล แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน

เกาะเกร็ดเกิดขึ้นจากการขุดคลองลัดลำน้ำเจ้าพระยาตรงที่มีแหลมยื่นไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยา ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้าย-

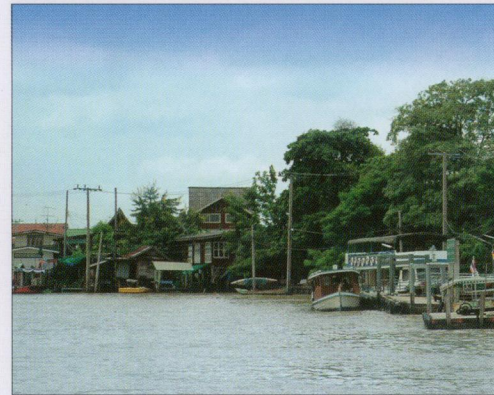
สระ แห่งกรุงศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2265 เรียกคลองนี้ว่า **“คลองลัดเกร็ดน้อย”** (คลองลัดเกร็ดใหญ่อยู่ที่

จังหวัดปทุมธานี ขุดลัดแม่น้ำเจ้าพระยาตอนท้ายอำเภอสามโคกมาทางใต้ถึงคลองขวางเชียงราก) ขนาดกว้าง 6 วา ยาว 39 เส้นเศษ ลึก 6 ศอก ต่อมากระแสน้ำเปลี่ยนทิศทางทำให้คลองขยายกว้างขึ้น เพราะถูกความแรงของกระแสน้ำเซาะตลิ่งพังจึงกลายเป็นแม่น้ำลัดเกร็ด และก่ดเซาะจนมีสภาพเป็นเกาะเช่นทุกวันนี้

เมื่อลำคลองกว้างขึ้น สภาพความเป็นเกาะเด่นชัดขึ้น จึงเกิดเกาะ แต่ชื่อที่เรียกกันนั้นชั้นแรกนั้นเรียกว่า **“เกาะศาลากุน”** ชื่อนี้ปรากฏอยู่ในโฉนดที่ดินที่ออกในสมัยรัชกาลที่ 5 เกาะศาลากุนนี้เรียกตามชื่อวัดศาลากุน สันนิษฐานว่าเป็นชื่อที่ได้มาจากผู้สร้างถวายชื่อ เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ (กุน) ที่สมุหนายกบริหารราชการตั้งแต่สมัยพระเจ้าตากสินมหาราชจนถึงสมัยรัชกาลที่ 2 ต่อมาเมื่อตั้งอำเภอปากเกร็ดขึ้นแล้วเกาะศาลากุนจึงได้มีฐานะเป็นตำบลและเรียกว่าตำบลเกาะเกร็ด เกาะนี้จึงชื่อว่าเกาะเกร็ดจนถึงปัจจุบัน

“เกร็ด” คือทาลัด

คำว่า **เกร็ด** หรือ **เตร็จ** เป็นภาษามอญ หมายถึงลำน้ำขนาดเล็กที่ขุดขึ้นเป็นทางลัดเพื่อเชื่อมลำน้ำใหญ่ ในสมัยอยุธยามีการขุดทางลัดเช่นนี้หลายแห่ง เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงตั้งแต่ปทุมธานีถึงปากน้ำสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นแม่น้ำอ้อมคดเคี้ยวที่เรียกว่ากระเพาะหมูถึงสี่แห่ง ทำให้เสียเวลาและไม่สะดวกในการสัญจรทางน้ำ จึงต้องขุดคลองเพื่อใช้เป็นทางลัด เกาะเกร็ดก็เป็นช่วงหนึ่งของกระเพาะหมูที่มีการขุดคลองลัดดังกล่าว บริเวณนั้นจึงได้ชื่อว่า บ้านเกร็ด เช่น บ้านเกร็ดน้อยและบ้านปากเกร็ดน้อย ใน จ.นนทบุรี และบ้านเกร็ดใหญ่หรือบ้านเตร็จใหญ่ ใน จ.ปทุมธานี เป็นต้น

ประวัติ แต่เดิมเกาะเกร็ดเป็นแหลมที่ยื่นไปตามความโค้งของแม่น้ำเจ้าพระยา มีชื่อว่า บ้านแหลม ในสมัยอยุธยาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระโปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดเกร็ดขึ้นเพื่อเป็นทางลัดจากปากเกร็ดไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณปากอ่าว (หรือวัดปรามยา) และวัดสนามไชย ด้วยความแรงของกระแสน้ำทำให้ลำคลองกว้างขึ้น จนบริเวณเกาะเกร็ดกลายเป็นเกาะดังที่เห็นในปัจจุบัน

เกาะเกร็ดเป็นย่านชุมชนที่มีความเจริญมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย เนื่องจากเป็นเส้นทางผ่านสู่กรุงศรีอยุธยา มีฐานะเป็นชุมทางการค้าและเป็นที่ตั้งด่านตรวจเรือต่างๆ จนได้ชื่อว่าบ้านปากด่าน (คือบริเวณลัดเกร็ดตอนใต้) ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนเกาะเกร็ดส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายมอญที่อพยพมาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

เที่ยวงานประเพณี

งานประเพณีใน จ.นนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นงานที่เนื่องกับพระพุทธศาสนา และเนื่องจากใน ต.เกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด มีชาวมอญอาศัยอยู่มาก และยังคงยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีเดิม จึงทำให้งานประเพณีมอญที่นี่มีชื่อและได้รับการสืบสานต่อกันมา สำหรับวันที่จัดงานส่วนใหญ่ยึดตามเดือนไทย

ประเพณีสงกรานต์เกาะเกร็ด

งานสงกรานต์เป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของคนมอญ ถือเป็นการขึ้นศักราชใหม่ จะมีการทำบุญเฉลิมฉลองกันอย่างมโหฬาร บรรยากาศคึกคักและสนุกสนานรื่นเริงมาก นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมชบวนแห่ธงและธงตะขาบอันสวยงาม สรงน้ำเจดีย์มอญ และร่วมทำบุญกับชาวบ้านได้

วันที่จัดงาน มีการจัดงานเป็นเวลาหลายวัน ตั้งแต่วันที่ 13-15 เม.ย. ถึงต้นเดือน พ.ค. ที่เกาะเกร็ด

สิ่งที่น่าสนใจ

ก่อนวันสงกรานต์ชาวบ้านจะเตรียมกวนกาละแม ข้าวเหนียวแดง และข้าวเหนียวแก้ว ซึ่งเป็นขนมสำหรับทำบุญในเทศกาลนี้ รวมทั้งคองงินหรือขนมจีนและข้าวแช่ ซึ่งเป็นอาหารสำคัญเพราะต้องนำข้าวแช่ใส่หม้อดินเผา พร้อมสำหรับอาหารที่ใช้กินกับข้าวแช่ไปถวายพระสงฆ์ในวันที่ 13 เม.ย. ตามบ้านคนจะทำพิธีบูชานางสงกรานต์ (มีขงกราน) ด้วยการสร้างศาลเพียงตาหน้าบ้านแล้วนำข้าวแช่พร้อมทั้งเครื่องบูชา ในช่วงเย็นในหมู่บ้านจะมีการละเล่นต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นสะบ้ามอญ ตามลานเล่นสะบ้าจะมีการเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม เช่น น้ำหวาน

เม็ดแมงลักน้ำกะทิ ข้าวแกง ขนมจีน ฯลฯ

หลังจากวันที่ 15 เม.ย. ตอนเช้าจะมีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ ส่วนช่วงบ่ายจะมีการแห่ขงกรานต์ ทำบุญทำทาน ปลอยนกปลอยปลา และแห่น้ำหวานไปถวายพระตามวัดต่างๆ มีการสวดมนต์ทำพิธีบูชาเจดีย์ และพระพุทธรูปสำคัญของวัด หลังจากนั้นชาวบ้านจะมาร่วมกันแห่ธงและธงตะขาบจากหมู่บ้านไปที่วัด แล้วช่วยกันชักธงตะขาบขึ้นสู่ยอดเสาธง นอกจากนั้นแล้วจะมีการทำบุญกลางบ้านมอญ เรียกว่า ปะห์กาวยา อาได้ห์กาวน โดยนิมนต์พระสงฆ์มาทำพิธีสวดมนต์ในหมู่บ้าน และถวายภัตตาหารเพื่อเป็นสิริมงคล จบด้วยการรำเจ้าหรือรำมอญประจำปี ระหว่างการทำบุญนี้จะมีการส่งสารถีอาหารมอญให้แก่ญาติและผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือด้วย

เบิงขงกรานในอาบลอกรานต์

ข้าวแช่ หรือที่เรียกเป็นภาษามอญว่า **เบิง**

ขงกราน หรือข้าวสงกรานต์ ในอดีตเป็นอาหารพิเศษที่จะทำกันเฉพาะในเทศกาลสงกรานต์เพื่อนำไปถวายพระ หลังจากกลับจากวัดจะนำข้าวแช่ไปไหว้ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือและแจกจ่ายแก่ญาติพี่น้อง นอกจากนี้ยังต้องจัดสำหรับข้าวแช่อีกหนึ่งชุดสำหรับไหว้นางสงกรานต์ด้วย โดยในสำรับจะตกแต่งดอกกุน หรือที่ชาวมอญเรียกว่า ดอกสงกรานต์

สูตรข้าวแช่รามัญแบบดั้งเดิมประกอบด้วยเนื้อหวาน กะปิทอด ผักกาดหวานผัดกะทิ กระเทียมดองผัดไข่ อาจาดผักบั้ง (ผักบั้งไทยซอยเป็นฝอยผัดน้ำพริก) ยำถั่วฝักยาวกับมะม่วงมะพร้าวคั่ว และถั่วดำต้มน้ำตาลกับกะทิที่เคี่ยวจนงวด

ปฏิทินวัฒนธรรมประเพณี...ปากเกร็ด

สอบถาม กองการศึกษา 0-2960-9704-14 ต่อ 302

1. งานทำบุญตักบาตรปีใหม่

- : วันที่ 31 ธันวาคม และเช้าวันที่ 1 มกราคม
- : จัดให้มีมหรสพเฉลิมฉลองส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
- : จัดให้มีการทำบุญตักบาตรเช้าปีใหม่ รับฟังพระธรรมเทศนาจากเจ้าคณะอำเภอปากเกร็ด
- : บริเวณใต้สะพานพระราม 4 แจ้งวัฒนะ

2. งานวันสงกรานต์ไทยมอญนครปากเกร็ด

- : ช่วงเทศกาลสงกรานต์
- : บริเวณถนนภูมิเวท
- : จัดให้มีการรดน้ำดำหัว ขอพรผู้สูงอายุ สรงน้ำพระ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน
- : จัดให้มีการประกวดเทพีสงกรานต์ และมหรสพ

3. งานหล่อเทียนพรรษา

- : ช่วงวันเข้าพรรษาของแต่ละปี
- : จัดให้มีพิธีหล่อเทียนพรรษา 40 ต้น เพื่อถวายวัดในเขตอำเภอปากเกร็ดบริเวณห้วยถนนแจ้งวัฒนะระยะเวลา 7-15 วัน วันสุดท้ายก่อนเข้าพรรษาจัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยสมโภช

4. งานตักบาตรพระสงฆ์ทางเรือ

- : เช้าวันออกพรรษา
- : บริเวณท่าหน้าปากเกร็ด และท่าเรือริมน้ำเจ้าพระยา
- : จัดให้มีการบิณฑบาตพระสงฆ์ทางเรือ และประกวดเรือรับบิณฑบาตจากวัดในเขตอำเภอปากเกร็ด

5. งานประเพณีลอยกระทง

- : วันลอยกระทงของแต่ละปี
- : บริเวณห้วยถนนแจ้งวัฒนะ / วัดริมน้ำในเขตเทศบาล
- : จัดให้มีการประกวดกระทง ประกวดหุ่นน้อย ประกวดนางนพมาศ และการแสดงไทยมอญ

6. งานบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

- : ช่วงปิดภาคฤดูร้อน
- : บริเวณอาคารสำนักงานเทศบาล ฝึกปฏิบัติธรรม ณ วัดสลักเหนือ
- : จัดให้มีการบรรพชาสามเณรจากเยาวชน พร้อมสอนพระธรรมในช่วงภาคฤดูร้อน

7. งานพิธีวางพวงมาลาพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

- : วันที่ 18 กรกฎาคมของทุกปี
- : บริเวณลานพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช นนทบุรี
- : จัดให้มีพิธีวางพวงมาลา และถวายสักการะด้วยกล่าไม้ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณนिरทศการการแสดงดนตรีในสวน

จังหวัดนนทบุรี

★ ที่เที่ยว

1. วัดกุฎี
2. สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
3. วัดเสาธงทอง
4. วัดไผ่ล้อม
5. วัดปรมัยยิกาวาสวรวิหาร
9. พิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา (กวนอิมมาน)
10. วัดฉิมพลีสุทธาวาส
11. ศูนย์สาธิตการแกะสลักเครื่องปั้นดินเผา (ร้านจ๋อมแจ๋ม)
12. วัดชมพูเวก
13. สวนเกษตรบางรักน้อย (สวนป่าไผ่)
14. วัดสวนแก้ว
15. วัดอัมพวัน
16. วัดปรังค์หลวง
17. วัดปราสาท
18. วัดบางขุน
19. วัดโพธิ์บางไผ่
20. วัดบางอ้อยช้าง
21. วัดชลอ
22. วัดโชติการาม
23. วัดสังฆทาน
24. วัดเขมาภิรตารามราชวรวิหาร
25. อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก
26. วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร
29. ศาลากลางจังหวัดหลังเก่า

จ. นครปฐม

จ. ปทุมธานี

ทิศเหนือ

0 1 2 3 กม.

ย่านปากเกร็ด

จ. นครปฐม

● สถานี/คิวรถ/ท่าเรือ

6. ท่าเรือวัดปรมย์ฯ
7. ท่าเรือวัดสนามเหนือ
8. ท่าหน้าปากเกร็ด
27. ท่าหน้าบางศรีเมือง
28. ท่าหน้านนท์

ระยะทางจาก อ. เมืองไปอำเภอต่างๆ

อ. บางกรวย	7 กม.
อ. บางใหญ่	9 กม.
อ. บางบัวทอง	14 กม.
อ. ไทรน้อย	28 กม.
อ. ปากเกร็ด	10 กม.

เรือนไทยหมู่ริมเจ้าพระยาก่อนถึงท่าน้ำนนท์

ถ้วยเตี่ยวเรือที่เร่ขายไปตามท้องน้ำย่านเมืองนนท์

อาคารบ้านเรือนแบบเก่าเป็นเสน่ห์ของคลองแม่น้ำอ้อม

ศาลากลางจังหวัดหลังเก่าย่านท่าน้ำนนท์

ที่เที่ยวย่าน...มอญนครปากเกร็ด

พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา คือพื้นที่เขตเทศบาลนครปากเกร็ด เป็นพื้นที่ย่านเศรษฐกิจและการค้าสำคัญที่ผสมผสานวัฒนธรรมได้อย่างกลมกลืน มีสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนที่สำคัญคือ

วัดกุ

ชมเรือของพระนางเรือล่ม

เส้นทางแห่งแดนดินถิ่นราชมัญ ไม่เฉพาะวัฒนธรรมชาวมอญเท่านั้น ไม่ว่าใครที่มีโอกาสมาเยือนคงต้องคิดภายในใจว่า หนองรอบสามต้องมีตามมานั่นเอง และบรรดาแหล่งท่องเที่ยวในปากเกร็ด **“วัดกุ”** ก็เป็นหนึ่งในสถานที่แห่งความทรงจำที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ครั้งเก่าก่อน ซึ่งยังเป็นที่กล่าวขานมาจนถึงปัจจุบัน

เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา เดิมชื่อวัดธาตุสอน ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น วัดกุ เนื่องจาก

สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์พระบรมราชเทวี อัครมเหสีในรัชกาลที่ 5 ทรงประสบอุบัติเหตุเรือพระที่นั่งล่มสิ้นพระชนม์ ชาวบ้านได้ช่วยกันกู้เรือพระที่นั่งของพระองค์มาไว้ที่วัดแห่งนี้และตั้งศาลขนาดเล็กไว้บริเวณริมน้ำ มีผู้เดินทางมาสักการะอยู่เสมอ

บริเวณวัดตั้งอยู่ริมน้ำ บรรยากาครั้นรมย์ใกล้กับท่าน้ำมีชาวบ้านเปิดขายอาหาร ในวันหยุดมีลูกค้ามาอุดหนุนอย่างอุ่นหนาฝาคั่ง

ปัจจุบันวัดกุเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของเมืองปากเกร็ด โบสถ์ทรงรามัญ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง พระไสยาสน์ที่มีความยาว 22 วา ศาลพระนางเรือล่ม และพระตำหนักสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ซึ่งมีพระบรมรูปขนาดเท่าองค์จริงในท่าประทับยืน คือจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลังไหลไปเยี่ยมเยือนวัดกุไม่ขาดสาย เหตุนี้ เทศบาลนครปากเกร็ดจึงมุ่งสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการบูรณะซ่อมแซมทำนารุงวัดเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองปากเกร็ดไปอีกทางหนึ่งด้วย ที่ตั้งและการเดินทาง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด ห่างจาก

ท่าน้ำปากเกร็ดขึ้นไปทางเหนือประมาณ 1.5 กม.

รถยนต์ส่วนตัว จากห้าแยกปากเกร็ดตรงไปทางท่าน้ำปากเกร็ด ก่อนถึงท่าน้ำปากเกร็ดประมาณ 100 ม. ให้เลี้ยวขวาเข้า ซ.วัดกุ หรือ ถ.สุภาพระชาสวรรค์ ไปประมาณ 1.5 กม. จะเห็นวัดอยู่ทางซ้าย

เรือพระที่นั่งของสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ จัดแสดงอยู่ในศาลาด้านหลังพระพุทธรูปไสยาสน์ พระองค์ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ไปพระราชวังบางปะอิน เมื่อวันจันทร์ เดือน 7 แรม 8 ค่ำ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ 31 พ.ค. 2423 แต่ระหว่างทางเรือพระที่นั่งล่มในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณ ต.บางพูด แห่งนี้ ชาวบ้านได้กู้พระศพไว้ที่วัดกุเป็นการชั่วคราว และเรียกวัดกุแทนวัดธาตุสอนอันเป็นชื่อเดิมนับแต่นั้นมา ส่วนเรือพระที่นั่งนั้นเก็บไว้ที่วัด สภพปัจจุบันเหลือเพียงโครงเรือ

ศาลพระนางเรือล่ม เป็นศาลที่จำลองมาจากศาลาจัตุรมุขพระราชวังบางปะอิน มีพระบรมรูปสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ขนาดเท่าพระองค์จริงอยู่ในท่าประทับยืน

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนางเรือล่มหรือที่ชาวบ้านรู้จักกันดีในนาม ศาลเจ้าแม่เรือล่ม (ตั้งอยู่ใกล้กับโรงงานของบริษัท สักทองไทย จำกัด) เป็นต้น

วัดเกาะพญาเจ่ง

แต่เดิมมีชื่อเรียกอีก ๒ ชื่อ คือ **วัดเกาะรามัญ**

และวัดเกาะบางพูดนั้น ได้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2318 บนที่ดินพระราชทานโปรดเกล้าฯ จากสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ปัจจุบันศาสนสถานแห่งนี้จึงมีอายุราว 232 ปี มีความอัศจรรย์อยู่ที่บริเวณรอบพระอุโบสถจะมีน้ำขึ้น-น้ำลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นภายในยังมีความสวยงามของจิตรกรรมฝาผนังเรื่องทศชาติ องค์พระประธานสีทองอร่าม น่าเลื่อมใส พระพุทธรูปปางไสยาสน์สมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งแสดงถึงปณิธานของพระพุทธเจ้าที่ทรงยื่นพระบาทให้พระมหากัสสปะได้ถวายอภิวาทเป็นองค์สุดท้าย ก่อนทำพิธีฌาปนกิจพระสรีระ

ประวัติความเป็นมาของวัดเกาะพญาเจ่ง

พุทธศักราช 2318 ในสมัยสมเด็จพระเจ้า

ตากสินมหาราช เจ้าพระยามหาโยธา หรือมีนามเดิมว่า **“เจ่ง”** อันมีความหมายว่า **“ช้าง”** นั้น ได้มีดำริให้เริ่มสร้าง **“วัดเกาะบางพุด”** (ชื่อที่ใช้เรียกกันในยุคนั้น) เป็นครั้งแรก โดยต่อมาในรัชสมัยของรัชกาลที่ 2-4 เจ้าพระยามหาโยธา (ทอเรียะ) บุตรชายของพญาเจ่ง ทำการสร้างวัดต่อจากบิดา ณ ตำบลบางพุด จังหวัดนนทบุรีจนแล้วเสร็จ ขณะนั้นเรียกกันว่า **“วัดเกาะรามัญ”** เนื่องจากบริเวณนั้นเป็นชุมชนชาวมอญและมีคลองบางพุดอยู่โดยรอบวัด

ปัจจุบันมีเจ้าอาวาสวัดที่ดำรงตำแหน่ง คือ พระปลัดประสิทธิ์ (เขมรโต)

สถานที่ตั้งวัดเกาะพญาเจ่ง

ตั้งอยู่เลขที่ 108 หมู่ที่ 1

ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี เป็นวัดราษฎร์
สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย

การเดินทาง

รถยนต์ จากท่าน้ำ
ปากเกร็ดเลี้ยวซ้ายเข้าซอย

วัดกู่ มาตามถนนสุขาประชาสรรค์ ผ่านวัดบางพุดใน
อยู่ซ้ายมือ ติดกับบริษัท ลักทองไทย จำกัด

รถเมล์ สายที่ผ่าน คือ สาย 32, 51, 52, 104,
150, 166, 356, 367, 388, 505 ลงบริเวณหน้าซอย
วัดกู่ นั่งรถจักรยานยนต์ต่อเข้าไปวัดเกาะพญาเจ่ง

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ นนทบุรี

แวะพักหย่อนใจในสวนสวย

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดห่างจาก
สำนักงานเทศบาลนครปากเกร็ดไปทางจังหวัดปทุม
ธานีตามถนนติวานนท์ ประมาณ 7 กิโลเมตร มีเนื้อที่
ประมาณ 102 ไร่ ภายในสวนประดิษฐานพระราช
านุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าและจัดสร้าง

สิ่งต่างๆ ได้แก่ สวนน้ำ สวน
หย่อม สำหรับพักผ่อน
หย่อนใจ ลานดอกไม้
นันทนาการและพันธุ์ไม้
นานาชนิด น้ำพุกลางน้ำ
นาฬิกาแดด ศาลาริมน้ำ
และศาลาอเนกประสงค์
ปัจจุบันเป็นสถานที่พัก
ผ่อนที่สำคัญของชาวปากเกร็ด

และพื้นที่ใกล้เคียง

เบื่องทอกราบิ

ย่าน...การค้าชื่อดังและอาหารเด่น

นับตั้งแต่หน้ามหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช บริเวณตรงข้ามประตูใหญ่ มีร้าน
อาหารเรียงรายติดๆ กันหลายร้าน ทั้งอาหาร
ไทย จีน ฝรั่งเศส รวมทั้งก๋วยเตี๋ยวเลิศรส สาขาจาก

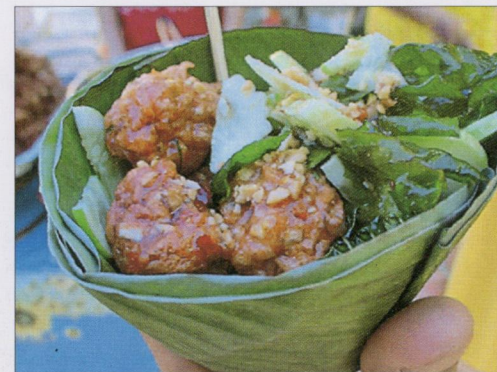

ร้านต่างๆ มีให้ได้ลิ้มลอง หรือจะเลยเข้าไปยังตลาด ริมทางยังเต็มไปด้วยรถเข็นขายขนมหวาน ปลาหมึก-
รวมใจที่มีตลาดนัดเปิดท้ายขายของจากวันอาทิตย์ อย่าง ไก่ย่าง ลูกชิ้นปิ้ง ฯลฯ แต่ถ้ายากเปลี่ยนรสชาติ
ต้นเดือนและปลายเดือนที่ไม่ควรพลาด แวะพัก ไปชิมอาหารมอญ ควรข้ามไปที่เยวเกาะเกร็ด กิน
เหนียวด้วยซีฟู้ดและอาหารจากทุกภาค นอกจากนั้น ก๋วยเตี๋ยวหม้อกะลา ตบท้ายด้วยข้าวแช่มรามัญคลาย
หากพื้นที่อิมแพคมีกิจกรรมงานแสดงสินค้าต่างๆ สมเป็น ฝากก่อนล่องเรือเที่ยวรอบเกาะแล้วแวะอุดหนุนขนม
ผู้คนจะจับจ่ายซื้อหาสินค้ากันอย่างคึกคัก สมเป็น ย่านการค้าสำคัญระดับประเทศ
ไทยอร่อยในคลองบางบัวทอง

ตลาดปากเกร็ด

แหล่งอาหารถูก สะอาด...ครบทุกรสชาติ

ตลาดปากเกร็ดเป็นทั้งแหล่งซื้อของและแหล่ง
กิน มีผักและผลไม้สดจากสวนให้ซื้อหาได้ตลอดปี

ตลาดเก้าริมน้ำปากเกร็ด

หากจะนึกย้อนหวนกลับไปในอดีตเมื่อหลาย

ปีก่อน...ความทรงจำในยุคคุณย่า...เรื่อยมาจนถึง
สมัยคุณพ่อคุณแม่ของชาวไทยเชื้อสายมอญ แห่ง

นครปากเกร็ดของเรา...ยังคงอบอวลไปด้วยความ
ทรงจำอันหอมหวาน ในทุกวณวันอย่างถนัดชัดเจน

**“ตลาดทำน้ำสามเชื้อชาติ ไทย จีน มอญ
นครปากเกร็ด”** นับเป็นแหล่งหลอมรวมอารยธรรม
ของผู้คนในปากเกร็ดมาตลอดหลายชั่วอายุคน...นับ
ตั้งแต่ครั้งทีนครปากเกร็ดเคยเป็นเมืองท่าพาณิชย์
ซึ่งมีการค้าขายริมน้ำสืบเนื่องจากการดำรงฐานะของ
เมืองท่า ทำให้ปากเกร็ดในอดีตเต็มไปด้วยสีสันแห่ง
วิถีคนริมน้ำ ถือเป็นต้นกำเนิดแห่งวัฒนธรรมไทย
จีน มอญ แห่งตลาดทำน้ำสามเชื้อชาติแห่งนี้ต่อเนื่อง
จนถึงปัจจุบัน

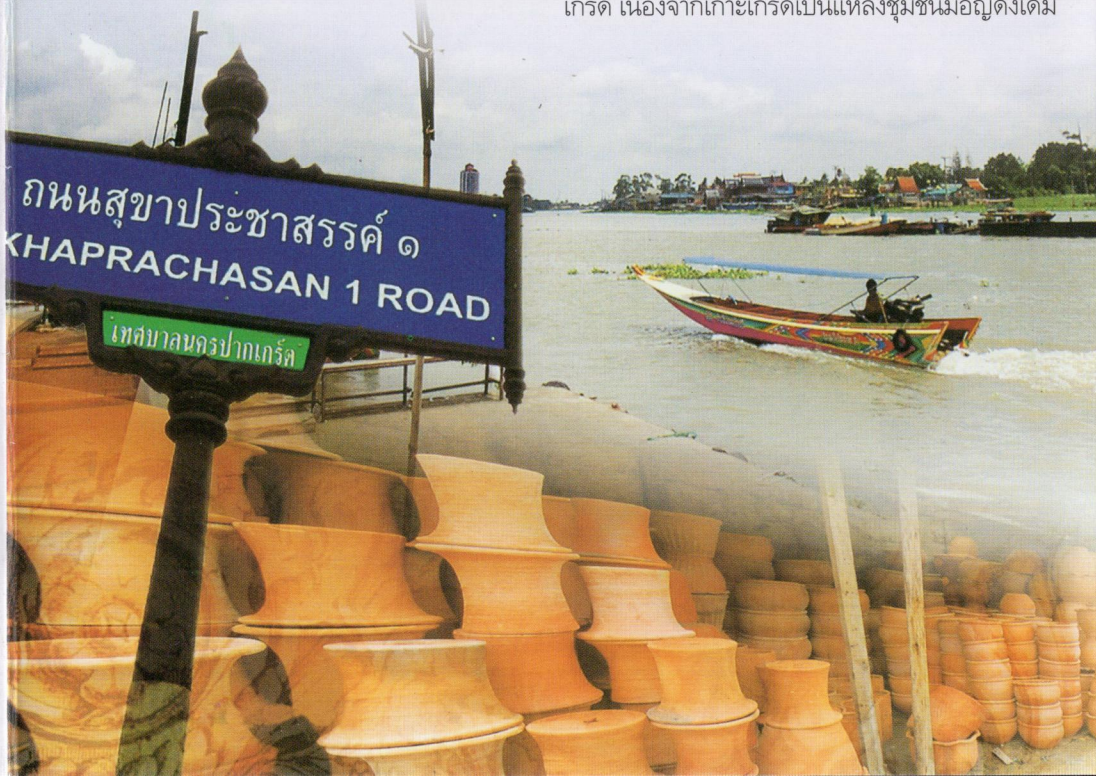
ตลาดเครื่องปั้นดินเผา

พื้นที่ปากเกร็ดตลอดแนวถนนสุขาประชา
สรรค์ 1 ถนนเลียบริมชุมชนริมน้ำดั้งเดิมที่ประกอบ

อุตสาหกรรมดินเผามายาวนาน ทั้งในรูปแบบของ
อุตสาหกรรมและหัตถกรรมอันมีรูปลักษณะเฉพาะ
เป็นที่ตั้งของแหล่งผลิตและจำหน่ายเครื่องปั้นดินเผา
นานาชนิด กระถางต้นไม้รูปทรงต่างๆ กระถางบัว
ตุ๊กตาดินเผาประดับสวน ภาชนะรูปทรงแบบร่วม
สมัยและล้าสมัย มีให้สามารถเลือกแบบได้หลาก
หลายสลับสับเปลี่ยน พร้อมให้ผู้มาเยือนได้เลือกซื้อ
พร้อมๆ กับการแวะชมโรงปั้นเก่าแก่ที่ยังมีให้เห็น
วิถีชีวิตชุมชนโรงปั้นดินเผาเสน่ห์ของสินค้า
ในตลาดโรงปั้น เป็นเส้นทางเข้าสู่พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว
และศักยภาพในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

ปากเกร็ด...แหล่งดินเผาชาวบอญ

ปากเกร็ดยังมีงานหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อมาแต่
อดีต นั่นคือเครื่องปั้นดินเผาของบอญโบราณของเกาะ
เกร็ด เนื่องจากเกาะเกร็ดเป็นแหล่งชุมชนมอญดั้งเดิม

พระภิกษุและคหบดี หม่อน้ำลาย
วิจิตรของเกาะเกร็ดแบ่งออกเป็น
ประเภทต่างๆ ตามลักษณะของรูป
ทรงคือ หม่อน้ำทรงตุ่ม ทรงฟักทอง
ทรงมะเฟือง และทรงโกศ

หม่อน้ำเหล่านี้มีเชิงหรือฐาน
รองหม้อและฝาหม้อด้วย รูปแบบ
และลวดลายของหม่อน้ำจะแตกต่างกัน
หม่อน้ำทรงตุ่มมีรูปร่างคล้ายตุ่ม
น้ำ แต่มีการตกแต่งลวดลายที่โหล
อย่างสวยงาม หม่อน้ำทรงฟักทอง
เลียนแบบมาจากผลฟักทอง ส่วน
หม่อน้ำทรงโกศทำเป็นทรงกระบอก
ก้นสอบ มีฝาทำเป็นยอดแหลม
คล้ายหัวเม็ด

การตกแต่งหม่อน้ำดินเผา
แบบโบราณของชาวมอญมีสามวิธี
คือ การตกแต่งด้วยแม่พิมพ์ การแกะเป็น

ที่นี้จึงกลายเป็นแหล่งรวบรวมเครื่องปั้นดินเผาของ
ลาย และการใช้แม่พิมพ์ทำลาย แล้วติดลงบนหม่อน้ำ
โบราณรูปทรงต่างๆ โดยเฉพาะหม่อน้ำลายวิจิตรซึ่ง
โดยอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือรวมกันหลายวิธีก็ได้ แต่
เป็นงานศิลปะท้องถิ่นที่โดดเด่นมีความงามเป็นเอก
ลักษณะ จนได้รับเลือกให้เป็นดวงตราประจำ
จังหวัด นอกจากนี้ยังมีเครื่องปั้นดินเผาของ
ปั้นขึ้นใหม่เลียนแบบของเก่าเพื่ออนุรักษ์และ
สืบทอดลายโบราณไว้มิให้สูญหายและยังเป็น
สินค้าของฝากที่เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยว
อีกด้วย

หม่อน้ำลายวิจิตร

หม่อน้ำลายวิจิตรหรือหม่อน้ำลวดลาย
พิเศษ เป็นหม่อน้ำดินเผาสำหรับใส่น้ำดื่มของ

เทศบาลนครปากเกร็ด

ความเป็นมา

เดิมปากเกร็ดฝั่งตะวันออก มีฐานะเป็นสุขาภิบาลปากเกร็ด ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลปากเกร็ด เมื่อปี 2535 และเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลนครปากเกร็ดในปี 2543 มีพื้นที่ 36.04 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 5 ตำบล 34 หมู่บ้านคือ ตำบลปากเกร็ด ตำบลบางพูด ตำบลบ้านใหม่ ตำบลบางตลาด และตำบลคลองเกลือ

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อ เทศบาลนครนนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อ เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อ แม่น้ำเจ้าพระยา

ประชากร 171,085 คน 97,757 หลังคาเรือน (ข้อมูลเดือนมกราคม 2551)

สภาพภูมิอากาศ ร้อนชื้น มักเกิดอุทกภัย ฤดูแล้งไม่แห้งแล้ง อุณหภูมิเฉลี่ย 20-30 องศาเซลเซียส

สภาพภูมิประเทศ ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีคลองสาธารณะเชื่อมโยงพื้นที่ ประสบปัญหาน้ำท่วมขัง

เส้นทางคมนาคม ถนนแจ้งวัฒนะ ถนนติวานนท์ ถนนศรีสมาน

การเมืองการปกครอง

เทศบาลนครปากเกร็ด เป็นองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล ระดับนคร ประกอบด้วย

สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในพื้นที่ ในทางการเมืองเทศบาลนครปากเกร็ด จึงประกอบด้วยฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรี 1 คน และรองนายกเทศมนตรีจำนวนไม่เกิน 4 คน ฝ่ายนิติบัญญัติประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 24 คน ปัจจุบันนายกเทศมนตรีคือนายวิชัย บรรดาศักดิ์ และมีหน่วยงานระดับกองให้บริการประชาชนจำนวน 7 หน่วยงาน

ที่ตั้ง

สำนักงานเทศบาลนครปากเกร็ด ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 1 ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โทร 0-2960-9704-14

วิสัยทัศน์

ที่อยู่อาศัยชั้นนำ รักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม
ส่งเสริมการค้าชุมชน

รายชื่อร้านอาหารที่ได้มาตรฐาน

แนะนำบริการ

ภัตตาคารริมน้ำสงแสง	0-2583-7654
สวนทิพย์	0-2583-7409, 0-2583-7699
ครัวริมน้ำ	0-2963-0977
เลคไซด์ คอฟฟี่ช็อป	0-2503-2062
ครัววังหวั	0-2984-4704
เหมือนฝัน	0-2573-7381
ส.กุ่มเผา	0-2962-0585
ร้านศิริวรรณ (หอยทอด)	0-2573-5585
ร้านสองฝั่งคลอง	0-2629-1100
ริชชี	0-2582-3089
กอดเด็กเซียง	0-2503-3724

ศูนย์ปลาค้าง	0-2583-1520
ร้านชัยพร	0-2583-7827
จานทอง	0-2573-4630
เก็จแก้ว	0-2984-0156
ขนมเปี๊ยะบ้านอัยการ	0-2982-9391, 0-2573-1827
ร้านโจ้กร่วมใจ	0-2574-5688
ไก่อทอง (เมืองทอง)	0-2981-7771-2
โรงแรมอีสติน เลคไซด์	0-2503-2062-81
โรงแรมสวีทอินน์	0-2584-1843, 0-2583-1265
สนามกอล์ฟชลประทาน	0-2583-6050
ร้าน 13 เหรียญ	0-2961-3999
บิกกะหมี่	0-2584-3391

การคมนาคม

รถประจำทาง (ขสมก.)

สาย 32	ปากเกร็ด-วัดโพธิ์
สาย 51	ปากเกร็ด-ท่าน้ำบางโพ
สาย 52	ปากเกร็ด-บางซื่อ
สาย 104	ปากเกร็ด-สวนจตุจักร
สาย 150	ปากเกร็ด-หลักสี่-บางกะปิ
สาย 166	ปากเกร็ด-อนุสาวรีย์ชัย (ทางด่วน)
สาย 388	ปากเกร็ด-ศาลายา

รถปรับอากาศ

ปอ. 505	ปากเกร็ด-สีลม
ปอ. 506	ปากเกร็ด-พระประแดง
ปอ. 166	ปากเกร็ด-อนุสาวรีย์ชัย
ปอ. 104	ปากเกร็ด-จตุจักร
ปอ. 150	ปากเกร็ด-หลักสี่-บางกะปิ
ปอ. 388	ปากเกร็ด-ศาลายา

รถโดยสารภายในจังหวัด

สาย 356	ปากเกร็ด-สะพานใหม่
ปอ. 356	ปากเกร็ด-สะพานใหม่
สาย 367	ปากเกร็ด-รังสิต

รถตู้

ปากเกร็ด - อนุสาวรีย์ชัย
ปากเกร็ด - เดอะมอลล์งาม
ปากเกร็ด - สวนจตุจักร
ปากเกร็ด - มินบุรี
ปากเกร็ด - ราม 1
ปากเกร็ด - ฟิวเจอร์
ปากเกร็ด - ท่าอากาศยาน

ท่าเรือข้ามฟาก

ท่าวัดสนาม, ท่าวัดบ่อ, ท่าวัดกลางเกร็ด

เส้นทางรอบเกาะเกร็ด

เส้นทางรอบเกาะเกร็ด มีเรือทัวริให้บริการที่ท่าน้ำวัดปรมย์ยิกาวาส (เฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) เรือจะพาชมทัศนียภาพรอบเกาะเกร็ด เทียวคลองขนมหวาน หมู่บ้านเครื่องปั้นดินเผา แวะทานข้าวแช่

อัตราค่าบริการ

ผู้ใหญ่ท่านละ 50 บาท

เด็กต่ำกว่า 12 ปี 25 บาท

สำรองบัตรได้ที่ ท่าเรือวัดปรมย์ยิกาวาส

เรือออก 10.00 น., 11.00 น., 12.00 น., 13.00 น., 14.00 น., 15.00 น., 16.00 น., 17.00 น.

ทุกเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

บริการด้วยเรือโดยสารขนาดตั้งแต่ 12 ที่นั่ง, 40 ที่นั่ง, 70 ที่นั่ง และ 100 ที่นั่ง

วันธรรมดา จันทร์-ศุกร์ รอบ 12.00-13.00 น.